

K.N czy KN czyli jak tworzyć inicjały?

Kategoria: Felietony

Opublikowano: sobota, 18, maj 2013 00:00

Barbara Łączna

Odłony: 89332

Inicjałów używamy powszechnie, wydaje się więc, że tworzenie skrótów od imion i nazwisk nie powinno być problemem. Jednak jak pokazuje rzeczywistość, kreatywności ludzkiej nie ograniczają żadne normy językowe. Do dziś mam przed oczami zapis S.P.G. Rowecki - dobrą chwilę mi zajęło domyślenie się, że chodzi o generała Stefana Roweckiego ps. Grot. Inicjał pani Katarzyny Nowak to K.N.? A może KN albo K N? A gdyby jeszcze owa pani miała nazwisko dwuczłonowe np. Katarzyna Nowak-Zielińska, to niektórzy zapiszą K.N.Z zaś pozostali K.N.-Z. Która forma jest poprawna?

Rada Języka Polskiego, w uchwale ortograficznej w sprawie pisowni inicjałów wyjaśnia, że początkowe litery imienia i nazwiska, zakończone kropką, tworzą inicjały. Zaleca, by w inicjałach stosować tylko pierwszą literę, z wyjątkiem imion i nazwisk zaczynających się na ch. Także z dwuznaków literowych rz, sz, cz i trójznaku dzi, oznaczających jedną głoskę, pozostawia się w inicjałach tylko pierwszą literę - zgodnie z ogólnymi zasadami pisowni skrótów. Poprawny zapis to zatem: R. (np. Rzymowski, Rzepka), S. (np. Szymon, Szczepan, Szymański, Szymonowicz), C. (np. Czesław, Czesława, Czcibor), D. (np. Dzierżyśław, Dzierżyśława, Dziarski, Dziekan). Wyjątkiem są imiona i nazwiska rozpoczynające się od dwuznaku Ch, który należy zachować w inicjale (podobnie jak w skrótowcach). Poprawny zapis to zatem: Ch. (np. Chrystian, Chryzostom, Chwałibóg; Chudy, Choma, Cholewa; francuski i angielski Charles, angielski Christopher). Ponadto w inicjałach imion i nazwisk dwu- i wieloczłonowych pomija się łącznik (podobnie jak w skrótowcach). Poprawny zapis zatem to np.: T.D.M. (Tadeusz Dolega-Mostowicz), Z.K.S. (Zofia Kosak-Szczuka).

W myśl tych zasad, inicjały naszej Pani Kasi to K.N., a po mężu K.N.Z. Używanie spacji w inicjałach jest w zasadzie dowolnością, w słownikach ortograficznych są zapisy bez spacji, jednocześnie niektórzy językoznawcy zachęcają do stawiania spacji, między innymi Prof. Mirosław Bańsko na łamach [Poradni Językowej](#): „W słownikach ortograficznych można spotkać się z zapisem typu J.M.R., czyli z kropkami i bez spacji. Przywodzi on na myśl – zupełnie bez potrzeby – przedwojenny i wczesnopo wojenny zapis skrótowców z kropkami (np. Z.S.R.R.), który już dawno nie obowiązuje. O wiele bardziej naturalne byłoby stawianie kropki i odstępów po inicjale, czyli pisanie np. J. M. R. Kto jednak uważa, że bez spacji jego inicjały wyglądałyby bardziej elegancko, niech pisze J.M.R., JMR albo nawet jmr (wszystkie konwencje znajdują oparcie w zwyczaju językowym i w praktyce edytorskiej).”

Jak widać część językoznawców pozwala na dużą większą dowolność niż Rada Języka Polskiego. Jednak gdy chcemy mieć pewność, że piszemy poprawnie warto trzymać się norm ustalonych przez RJP.

Istnieje jednak parę zasad, co do których panuje powszechna zgoda. Nie należy stosować inicjału pierwszego imienia, jeśli drugie imię podajemy w całości. Nie wolna skracać pseudonimów, przydomków (czyli S.R. ps. Grot), ani części dwuczłonowych nazwisk.

Zatem należy zapamiętać, że inicjał to pierwsza litera imienia i nazwiska (pamiętamy o wyjątkowym Ch). Zapisujemy je wielkimi literami i po każdym znaku stosujemy kropkę. Ot i po problemie

Barbara Łączna